

Transskription af:

Den yderste grænse

S7E13 Morten Kirckhoff: Infiltrerer russisk rumbase og et forladt slangelaboratorium i Japan.

Vært: Bjørn Harvig

Medvirkende: Morten Kirckhoff, forfatter, fotograf og tv-vært på DR-serien "Nul Stjerner".

Redaktør: Rikke Caroline Carlsen

Musik: [musik]

Morten Kirckhoff: Vi er efter vi er landet i byen Almaty i Kasakhstan. Der der skaffer vi os en firehjulstrækker, og det er faktisk lidt kompliceret at leje en bil på forhånd. I Kasakhstan og vi gør det gennem en privatperson, så han kommer rullende op, møder os i lufthavnen, og så får vi så fat i den her gigantiske hvide Toyota firehjulstrækker. På det her tidspunkt har vi så 1600 kilometer foran os ad landevej ud gennem Kasakhstan og den den strækning, den tager vi sådan stille og roligt som sådan en lille road trip mod vores mål og vores første delmål. Det er faktisk sådan en. Det er sådan en vejsten, som står midt ude i ørkenen, fordi her har vi set på Google Maps er ca. heromkring skal vi dreje fra, så de første 16 kilometer landevej går ret nemt og vi bor lidt undervejs, så vi provianterer og vi tanker op og stemningen stiger og så og så lige pludselig så opdager vi så midt ude i ørkenen på den her landevej. Så ser vi så denne her lille vejsten, og vi parkerer på landevejen, og der er ingenting omkring os, der er helt goldt. Og så drejer vi af ude i ørkenen, og så kører vi stille og roligt uden at trække noget stort støvsky efter os. Så kører vi så stille og roligt yderligere 200 kilometer ud i ingenting.

Musik: [musik]

Morten Kirckhoff: Herude begynder vi at se en snert af det, vi skal lede efter, fordi herude ligger der vragele fra rumskibe fra løfteraketter ligger der. Der ligger døde kvæg, og det er den goldeste, goldeste ørken. Vi har besluttet os for, at vi vil skjule den firehjulstrækker, fordi vi bliver nødt til at gemme den, inden vi bevæger os ind på det, som viser sig at være et russisk militærområde. For det er sådan, at der, hvor vi er på vej ind, det er faktisk den russiske stat, som har lejet det af Kasakhstan. Så vi er på vej ind i noget, hvor man faktisk kan have russisk visum. Der er russisk grænsepolit, der vogter derinde, og der er vi på vej ind illegalt. Men vi finder så en lille, hvad der svarer til en lille udtørret sø med en lille høj. Og så tænker vi vi. Vi sætter bilen her, og vi parkerer den. Og så sidder vi egentlig hele eftermiddagen ude i ørkenen og lytter og venter, og vi går lidt op

på en lille høj og kigger og langt, langt, langt ude i horisonten, der kan vi se vores endelige mål. Baikonur Cosmodrome, et russisk satellit rumraket opsendelsesområde, som vi i nat vil beslutte os at gå ind på, fordi derinde, der er der for os, hvad der ligner det ultimative sted for at opleve noget forladt.

Bjørn Harvig: Du lytter til Den yderste grænse. Jeg hedder Bjørn Harvig. I dag er det sidste afsnit af sæsonen, hvor jeg dykker ned i nogle af de danske ekspeditioner og store rejser i moderne tid, som har begejstret og fascineret mig mest. Og sikke et vi slutter af på. Dagens hovedperson er Morten Kirckhoff, hvis stemme I hørte indledningsvis. Morten, som jeg har haft den store fornøjelse af at rejse med flere gange, blandt andet rundt i Libanon og i Bosnien og Albanien. Velkommen Morten.

Morten Kirckhoff: Mange tak.

Bjørn Harvig: Du er fotograf medlem af Eventyrernes Klub og har sammen med din kammerat Jan Elhøj rejst overalt i verden på jagt efter forladte steder, og dem har I dokumenteret i fotobøgerne abandoned, som også ligger her spredt ud på bordet mellem os. I dag skal vi jorden rundt til et efterladt slangelaboratorium i Japan til et forladt kraftværk i Ungarn, et forladt slot i Italien, en cosmodrome i Kasakhstans ørken, et forladt palæ i Portugal. Og så skal vi faktisk også for første gang i Den yderste grænse farverige historie rundt i Danmark. Men Morten, lad os komme tilbage til scenen i ørkenen, I har fået delvist skjult bilen.

Morten Kirckhoff: Skjult og skjult. Det er så meget sagt, for vi ved godt, at det her kan gå hen og blive vores akilleshæl. Men der er ikke nogen vej tilbage, fordi vi er fast besluttet på at prøve at se, om vi kan komme ind på det her. Vi aner jo ikke, hvad der venter os derinde. Og vi aner ikke, om det er der, det vi leder efter. Men vi har. Vi har en god. Vi har en god idé om, at vi kan gøre det. Og jeg synes også, det er værd at sige, at på det her tidspunkt har vi måske besøgt 10.000 forladte steder rundt omkring i verden, så vi har en god næse for, hvad vi skal. Men vi venter på, vi holder ud i ørkenen. Det er 40 grader, og vi kan ikke bevæge os i dagslys. Vi bliver nødt til at vente, til det bliver nat, og det bliver 1) koldere 2) vi ikke bliver opdaget. Så vi holder her 17-18 kilometer uden for selve Baikonur Cosmodromen og venter på, at mørket falder på. Og så. Og så begynder vi så at gå. Vi har pakket vand. Masser af vand. Vi har pakket vores fotogrej, Vi har pakket vores soveposer og liggeunderlag, fordi vi har besluttet os for de næste par døgn, alt afhængig af, hvordan det kommer til at gå flytter vi ind illegalt på det her område og gemmer os derinde for at fotografere, hvad vi ligesom ser som det ultimative forladte sted i verden.

Bjørn Harvig: Jeg husker nogen billeder fra ørkenen, Morten, du har vist mig, hvor der er sat sådan nogle metal ting ned i sandet, for at man ikke skal kunne køre ind. Prøv lige at fortælle hvad det er I oplever på vej ind igennem ørkenen.

Morten Kirckhoff: Jamen for det første begynder vi jo at gå, og det her er jo det er jo sådan noget underlig sandede, sandet jord. Hvor hvor, og det er ikke hårdt. Det er sådan lidt sumpet at gå i, og det har også været lidt svært at køre i. Og så er der sådan lidt små krat. Der er ikke noget, man kan gemme sig bag. Og der er selvfølgelig helt, helt, helt fladt. Og selv her om aftenen er der jo selvfølgelig varmt indtil natten rigtig kommer. Så vi begynder at gå. Og så lige pludselig i mørket,

fordi vi går i gamle hjulspor. Så lige pludselig så rammer vores fødder noget, som godt kunne have været nogle sten, men som viser sig at være 20 centimeter høje partisaner søm, som er placeret nede i hjulsporene. Det vil sige, vi har jo parkeret en bil 4-5 kilometer længere ude og var jo i tvivl om hvor langt tør vi overhovedet køre ind? Hvor tæt kan vi komme på? For vi kunne ikke have gået to hundrede kilometer ind. Vi blev nødt til at fragte os derind et eller andet sted, og de her partisanersøm sidder jo selvfølgelig i de her hjulspor. I tilfældet af, at der kommer uventede gæster ude fra ørkenen præcis der, hvor vi er kommet fra. Så vi er pænt taknemmelige for, at vi ikke træder på dem, og at vi ikke havde taget bilen herind. Fordi man ved jo også godt, at hvis man kører over sådan nogen to, to søm, man har typisk et reservehjul. Og så er der jo ligesom muligheden for enten at gå 200 kilometer ud af ørkenen og få lappet et dæk eller gå de sidste 15-20 kilometer ind på basen og bede om hjælp. Og så er man jo færdig.

Bjørn Harvig: Morten når lyset begynder at dukke op fra den her aktive astronaut station eller hvad det er i nærmer jer. Prøv at fortælle, hvordan der ser ud.

Morten Kirckhoff: Jamen det er jo et det er jo et det er jo et vildt vildt sted, fordi. Og de fleste kender jo nok nogle opsendelse steder som som Cape Kennedy eller Cape Canaveral. Så det er jo et midt ude i ørkenen. Så er der det her kæmpe, kæmpe, kæmpe store. Det er jo en by der ligger der, som er oplyst med med raketopsendelsesplatforme. De har 12 opsendelsesplatforme hvor de jo sender rumraketter, satellitter og alt muligt op, så der står de her gigantiske stilladsstrukturer med beton støbte bunde klar til til alle mulige opsendelsesting. Så det er jo oplyst af noget halogen inferno.

Bjørn Harvig: Det er her vores egen astronaut Andreas Mogensen bliver skudt op.

Morten Kirckhoff: Andreas Mogensen, da han tager på sin tur ud til ud til stationen ISS er det jo, der er det jo herude fra. Han bliver sendt op sammen med nogle, bl.a. russiske kosmonauter. Så det er selvfølgelig et aktivt område. Og så er der jo det her med, at det jo er russisk stats stats område, så vi ved jo godt, at vi er jo lidt på udebane, fordi man kan ikke få lov til bare at vade ind.

Bjørn Harvig: Dele af det er aktivt, og dele af det er så mindre aktivt, sådan som jeg husker historien, Morten.

Morten Kirckhoff: Det er korrekt. Grunden til at vi er på vej herind, det er fordi inde midt i det hele står der nogle gigantiske hangarer. Kæmpe hangarer. 20 meter høje, nej, mere 60 meter høje. 100. Altså flere 100 meter lange. Kæmpe kæmpe hangarer, hvor de har gået og bygget rumraketter. Og en af de hangarer er vores mål. Fordi rygtet siger, at den allerstørste russiske rumprogram, der hedder Project Buran det kørte derinde, og man byggede disse rumraketter, byggede man herinde fra. 60'erne start midt 60'erne og så op til 89, hvor muren faldt. Og hele historien er, at da muren faldt og Sovjetunionen gik i opløsning, der var der lidt problemer med at skaffe skaffe midler ude i ude i ørkenen til at fortsætte de her rumprogram, og derfor sagde man nu sætter vi det simpelthen på hold, indtil vi finder ud af, hvad der sker inde i Kremlen. Og det var jo ikke bare et midlertidigt lockdown. Det var jo verdenshistorien, der ændrede sig der. Og derfor så gik der jo mange, mange, mange, mange år, før der kom gang i rumudviklingen. Den russiske udvikling og rumprogrammer igen. Og det der var.

Bjørn Harvig: Var de outdated de her?

Morten Kirckhoff: Og så var det ligesom outdated. Og de har jo så stået de her. Og vi håber jo. Og vi håbede så på, at vi kunne finde den her hangar, et, og det kunne vi godt, for den kunne vi se på afstand. Men to vi håbede jo også på, at vi kunne komme ind i den og så opleve forhåbentlig noget, der var forladt derinde.

Musik: [musik]

Bjørn Harvig: Hvordan kommer I ind?

Morten Kirckhoff: Vi går, vi vandre og vi vandre. Vi vandrer igennem natten og det er spændende og der sker jo sindsyge ting, fordi der kører jo på et tidspunkt vi måske ti kilometer ude og vi sidder sådan lige i mørket og kigger ind på det her lysinferno. Og lige pludselig kan vi se en bil, der kommer ud, og så bliver der løsnet nogle skud, og vi sidder og tænker: Okay, hvad fanden gør vi, nu skal vi løbe, Altså har de set os? Har de spottet os? Er der noget? Lamperne lyser ud mod os. Der bliver løsnet nogle skud. Vi skal graves ned. Ørkenen er helt flad, og der er ikke nogle buske, og vi lægger os bare ned på jorden og ligger der og venter og lytter, og så holder bilen der og der, og så lige pludselig kommer kørende ud imod os, og så drejer den sig af og kører tilbage. Så vi aner ikke, hvad der er sket. Men det er klart vores adrenalin er helt deroppe. Og så vandrer vi ind og nærmer os. Og så er der jo selvfølgelig en masse mure. Der er pigtråd. Der er voldgrave, der er lavet, som vi ligesom skal forcere igennem. Igennem mørket og så kommer vi ind. Og så går vi faktisk imellem nogle oplyste steder og er selvfølgelig bange for at nogen kan se os, men kommer så hen og står så efter 5-6 timers vandring foran denne her kæmpe kæmpe hangar.

Morten Kirckhoff: Og den er forladt og det har vi jo kunnet se på billeder tidligere. Vi går sådan rundt om den og prøver at tage den fra skyggesiden, og vi kan ikke rigtig komme ind. Men så kan vi så se, at. Op på, hvad der svarer til førstesal. Der er der faktisk nogle vinduer, der er gået. Og så uden at tænde noget lys. Bulder, buldermørke kravler vi op ad bygningen, får hejst vores tasker op. Vores grej i vandet og kommer ind. Og så bevæger vi os ind i bygningen og sidder der og lytter. Hvad er der? Og det er der jo altid spændende, når man træder ind i sådan en kæmpe hangar, og den har jo lyde, selvom der ikke er nogen. Og den er jo forladt, det kan vi tydeligt se. Den er helt skrækket. Alle vinduerne er smadrede vinduer, og der er glasskår, når vi går. Og den er virkelig, virkelig ødelagt af tidens tand. Så bevæger vi os stille og roligt ind, og rotterne pibler og duerne letter, og vi går ind og tænker. Hvad er det her? Hvad er det her? Og så kan vi lyse op. Og så kan vi bare se, der står der altså. Det er ligesom at gå ind i sådan en fly hangar, og vi kan se konturerne af nogle kæmpe rumraketter, som står der. Og vi tænker bare 'de er her'. Det er for fedt det her. Så går vi ind, og så går vi op og vi så. Vi sover tit inde på nogle steder. Men det handler om nogle gange at komme lidt op, fordi der er ikke så mange rotter og så, så, så. Så lægger vi os op på sådan en hylde på 5-6 sal. Så lægger vi os der, hvor vi tænker, at her kan vi ligge, og hvis der er nogen og kommer ind i bygningen her, kan vi ligge i fred og ro, og så er klokken måske 2 eller 3 om natten, og så lægger vi os til at sove og adrenalin pumper.

Bjørn Harvig: Kan man sove?

Morten Kirckhoff: Ja, det kan man godt, fordi. Men man sover med støvlerne på, og det ene øje er åbent. Så, så, så slapper man jo heller ikke af, fordi det hele kører på én. Og vi har jo planlagt det her i et halvt år til mindste detalje, så godt man nu kunne. Og nu er vi der, så det er jo både spændingen, men det er også glæden ved at være afsted og være på det her eventyr.

Bjørn Harvig: Så står solen op, Morten.

Morten Kirckhoff: Så står solen op om morgenen, og vi ligger op på den her hylde og kan lige lide at kigge ud over en kant. Og i denne her gigantiske hangarer, der står der to færdige rumfærger, og de ligner jo Challenger. Altså de har jo form ligesom et fly. Det er jo ikke en raket formet. De har sådan nogle fly form ligesom Challenger og Endeavour og dem vi kender fra det amerikanske rumprogram. De står så.

Bjørn Harvig: Bare en kopi af dem?

Morten Kirckhoff: ... nede på jorden. Det var lige præcis det det var, fordi det var jo sådan. Historien om de her er jo, at russerne har spioner tilbage i 50'erne og 60'erne og spioner inde i NASA. Og på et eller andet tidspunkt bliver der smuglet nogle tegninger og nogle billeder ud af noget af det, som som amerikanerne går og arbejder på. Og vi skal jo huske på, at det her, det er jo altså under den kolde krig, før den altså før den kolde krig er iskold. Der er informationer jo vigtige, og der bliver der smuglet nogle tegninger ud af nogle russiske spioner, og de bliver præsenteret i Kreml, hvor russerne ikke forstår, hvad amerikanerne har gang i, fordi det her er jo genanvendelige rumfærger. Indtil da havde man arbejdet med raketter, der fløj af sted, og der var ikke noget, der kom ned andet end en lille kapsel. Nu ser man faktisk nogle blueprints og nogle tegninger af noget, der ligner nogle fly med nogle tomme lastrum. Og russerne tænker det der, det er jo fordi amerikanerne er ved at udvikle noget, hvor de kan flyve atomvåben ud i rummet og så derudefra. Og Ronald Reagan. Han holder jo en tale, der hedder Star Wars talen om krigen, der kommer til at foregå i rummet. Og man ved jo, at Tredje Verdenskrig. Man ved, den er lige på trapperne, og man ved, det bliver en atomar krig. Så det eneste russerne tænker er shit, amerikanerne har gang i et eller andet system, hvor de kan lave genanvendelige rumfærger, hvor de kan flyve et eller andet avancerede atomvåben ud af rummet, og så kan de garanteret bombe jorden derudefra og sådan noget. Sådan en laver vi også, og så kopierer de faktisk de dér tegninger 1:1. Og de starter det her rumprogram op, der hedder Buran, som betyder snestorm. Og det er det. Der er 100, der bare forstår skalaen af det her. Der er i de 30 år, det her løber, er der 150.000 mennesker ansat i programmet. De bruger milliarder af rubler. Altså det fattige, fattige, gamle Sovjetunionen. De hævler penge i det her, og man udvikler det her som det vigtigste overhovedet. Det er det dyreste rumprogram, russerne nogensinde har kørt. Det er så stort, og det er så prestigefyldt, og man vil have det her lavet. Op igennem 70'erne og 80'erne kommer man faktisk rigtig, rigtig langt med det. Og og og midt midt 80'erne, der har man faktisk bygget 8 af de her rumfærger, og de er allesammen bygget derude i ørkenen i Kasakhstan. 4 Fire af dem er dummies, som man kan simulere ting på jorden, og som ikke dybest set ikke er flyvefærdige. Men de er lavet, og fire af dem kan flyve. En af dem kommer i 1988 op at flyve. Den bliver sendt af sted ubemandet, og det er jo helt sindssygt. Man kan lave det her med computere på det her tidspunkt. Man kan sende en ubemandet raket af sted, og man kan sende den i orbit kredsløb, og man kan få den til at lande igen. Det er 89. Nu er programmet klart.

Musik: [musik]

Bjørn Harvig: Og så findes Sovjetunionen ikke mere.

Morten Kirckhoff: Så falder hele korthuset. Og som jeg startede med at sige, så bliver der ikke tilført midler herud til, og man parkerer så de her rumraketter parkerer man jo inde i en hangar, hvor de er blevet bygget. Sætter dem, sætter en kæde på, og så forlader man det. Men selvfølgelig med en forventning om, at man kommer tilbage lige om lidt. Men så stille og roligt, så går der jo ikke særlig lang tid, så smuldrer hele lortet. Og siden 1989 har de der to rumraketter. To ud af de otte. Nogle af dem er forsvundet, og nogen har stået nogle andre hangarer, og så er styrtet sammen på grund af sne. Og så så de her to intakte rumfærger. De står i denne her hangar og har stået der fuldstændig ubemandet og ikke ubevogtede, for der er masser af bevogtning på det. Men ligesom bare har stået og forfaldet siden 89.

Bjørn Harvig: Kan I kravle ind i dem?

Morten Kirckhoff: Selvfølgelig kan vi det, fordi det er jo det første, man tænker, når man finder en raket.

Bjørn Harvig: Der går lidt drengerøv i den.

Morten Kirckhoff: Jamen, det gør der også. Altså, jeg vil sige, at det første man tænker på, når vi vågnede om morgenen, det er et okay, de er her. Men som så mange andre ting, man laver, så handler det ikke om at nå i det her tilfælde toppen. Det handler også om at komme ned fra bjerget igen, så vi forstår. Vi ved jo godt alvoren af det her er. Vi er på et russisk territorium. Vi er gået herind uden at bede om lov. Vi har sågar spændt 500. Vi har 500 dollars hver i underbukserne, der er tapet fast i en plastikpose med gaffatape, sådan at hvis vi bliver taget herinde, så vil vi prøve at bestikke os ud af det her for at prøve at slippe ud af det. Fordi vi har egentlig ikke lyst til at. Vi har ikke lyst til at sidde fast derinde på en mere permanent løsning, og når vi er i bygningen, så skiftes vi til, at der, da vi vågner. Vi skiftes til at tage nogle billeder og så skiftes. Så holder vi vagt. Den anden holder vagt på taget og rundt om bygningen, der ligger der altså russisk russiske MP'er med automatvåben på taget. De ligger og kører rundt udenfor, mens vi er derinde, så der er meget på. Så er der selvfølgelig noget på spil for os i forhold til der er lige så meget i ikke at blive taget. Vi har jo. Vi har jo ikke brudt noget op. Vi har ikke ødelagt noget, og vi kommer heller ikke for at tage noget eller fjerne noget, hvilket er et ret stramt kodeks, vi opererer efter. Men det handler selvfølgelig også om at komme ud igen. Så vi vi. Vi går jo rundt og fotografere det her. Og undervejs så kigger vi jo også på hinanden og kan se, der er en lille luge. Den der lille kosmonautluge. Den er faktisk åben, så vi må gøre noget. Noget gammelt stillads der ligger dernede, matcher vi sammen og kravler de der 8 10 m op og så kravler vi ind, og så prøver vi selvfølgelig at sidde derinde i hver vores kosmonaut sæde og trække i det der og trække det der håndtag der der knirker helt sindssygt og sådan noget. Det er jo det er jo selvfølgelig at det skal. Det skal det også gøres og prøves.

Bjørn Harvig: Morten nu sagde jeg, at det her må være en drengedrøm, der går i opfyldelse, for jeg synes faktisk, at vi har. Vi har jo planlagt masser af vilde og utrolige historier i dag, Morten og I har jo rejst jorden rundt og besøgt tusind steder, så nu vil jeg ikke spørge dig om, hvordan de egentlig kom ud derfra, og hvad der skete bagefter, fordi så går hele afsnittet med det. Hvad er det for et? Hvad er det for et codex I har Morten? Nu nævnte du lige kort tidligere, at I har et ret fast koncept eller spilleregler, nogle ting I skal eller hvad for nogle ting I ikke må?

Morten Kirckhoff: Ja, vi vi det var det der var sjovt, fordi da vi da vi begyndte blandt andet at holde foredrag om det, der, var der mange, der spurgte os. Jamen altså, det er også fordi jeg tror, at vi måske havde skabt et billede af, at vi var nogle, der kørte rundt med boltsaks og vinkelslibere og knækkede stederne og gik ind. Og folk var også om I må du også tage en masse ting med ud og sådan noget. Det gør vi slet ikke. Altså vi har et fuldstændig stramt, og det har vi egentlig opereret med lige fra starten, at hvis ikke vi kan komme ind på stederne. Så går vi igen. Så der er masser af steder, vi har besøgt. Lige så mange steder, hvor tingene.

Bjørn Harvig: I bryder ikke ind. Det er ikke det, der er formålet.

Morten Kirckhoff: Vi bryder ikke noget op. Vi går kun ind, hvis der er en naturlig vej ind. Det er der så tit på. Det er der så tit på forladte steder, fordi der er altid nogen, der har sparket en dør eller et vindue, der er knækket, eller man kan komme ind gennem taget eller et eller andet. Så der er tit, hvor der er åbent. Men hvis vi ikke kan komme ind, så bryder vi ikke noget op. Vi fjerner aldrig noget. Og vi anonymiserer også stederne. Og det er jo derfor. Nu ved jeg godt, vi snakker om Kasakhstan, og der vil jeg bare sige god tur til dem, der sidder og planlægger det. Men alt alt andet. Hvis man kigger på vores bøger eller kigger på vores hjemmeside, eller hvis man kigger på på alle.

Bjørn Harvig: Jeg ved ikke hvor man er henne.

Morten Kirckhoff: Man ved det ikke. Man kan aldrig nogensinde bruge vores bøger eller vores billeder til at lokalisere stederne, fordi vi fortæller det aldrig, hvor det er. Og der er. Der er 200 location scouts, der har henvendt sig i tidens løb. Og sådan er det. Og kan vi ikke få adgang til det og sådan noget, og det gør vi ikke. Vi holder det for os selv, for simpelthen fordi vi har fået fede oplevelser på stederne. Men vi skal ikke være skyld i, at der er andre, der tager ud. Måske med en anden agenda.

Musik: "En sømand drog ud på en rejse så lang, og bølgerne slog om hans skib. Delfinerne sprang og kaptajnen sang."

Bjørn Harvig: Det stærkeste oplevelser i Danmark. Morten. Jeg ved godt, det er et meget, meget bredt spørgsmål, men nogen må skille sig ud. Noget må have betydet noget for dig eller nogen fælles historie I bygger op. Er der nogle besøg du og Jan gør jer med fokus på Danmark, inden det bliver hele verden, som står stærkest, når du kigger tilbage?

Morten Kirckhoff: Ja, jeg kan huske på et tidspunkt, hvor vi ligger og kører rundt i Nordjylland, hvor vi helt tilfældigt falder over et lille hus på en villavej, som vi kan se, at det er vokset helt til. Det er vokset helt til med et efeu, og man kan jo se på steder, at her har der ikke boet nogen. Eller det er ikke plejet. Nogle gange bor der så faktisk nogen derinde alligevel. Men det her. Og så kører vi ned til det, og det er helt tydeligt. Det er en dame, der hedder Ruth, der har boet der. Der står hendes navn... Hendes navn står på postkassen. Inde i hendes entré ligger der masser af kuverter med post til hende. Der ligger masser på hendes skrivebord. Der ligger masser af breve til Ruth. Og grunden til, at jeg tror, at det gjorde så stort indtryk på os, det var fordi det var noget af det mest mest intakte, vi har fundet. Der havde ikke rigtig været nogen. Og det er der jo nogen gange nogen, der har været før os. Det var en ret intakt. Det hele stod der. Der stod skænke med små porcelænsfigurer. Der stod bryllupsbilleder af hende i gamle sort hvide billeder. Der var hendes mamelukker hang på en på en tørresnor i faktisk i stuen. Hendes strikkesæt lå på et hæklet bord. Der stod en kaffekop med mærkerne af kaffe. Hendes gebis stod i et glas.

Bjørn Harvig: Det billede kan jeg godt huske.

Morten Kirckhoff: Vi skal bistå et glas på natbordet, og når man åbnede hendes skab, så hang alle hendes fine, fine, fine fine kjoler. De hang der i farveorden og der og der dufter jo af gammel gammel dame. Der dufter af mormor.

Bjørn Harvig: Det er ligesom at være på besøg hos bedstemor.

Morten Kirckhoff: Jo, og det er jo det, der er så vildt med de danske steder og grunden til, at de gør så meget indtryk. Det er jo fordi der er alle koderne. Alle hele semiotikken på stederne er noget man forstår. Man kan huske den gamle fastnettelefon. Man kan huske kaffedåse med cirkelpigen. Man kan huske plakaten på væggen med davregryn. Der ligger de her gamle billedblade som hvor det er sådan noget med. Og det er jo sjovt, for det er jo også der Joachim og Alexandras bryllup. Der er vi nået. Der er vi nået til. Og det vil sige, det daterer sig bare tilbage til en tid. Og det er jo det, jeg stadig er fascineret af. Det er jo at indfange en tidslomme. Der har været levet et liv. Der har været sket en masse ting. Vi har været. Vi omgiver os med. Alt, hvad vi har i vores hjem, har haft betydning. Små små souvenirs fra Paris, der står på en amagerhylde. Hver lille ting har jo haft en betydning i et langt liv. Og lige pludselig er. Og i det her tilfælde kunne vi så se, at det var sygdom, fordi der lå en masse hospitalspapirer fremme. Så det har været. Det har jo været det der har afsluttet Ruths liv. Og så hele det der liv der har været levet. Og så sådan, så på et tidspunkt er stoppet, og så er der ikke sket noget siden.

Bjørn Harvig: Man bliver jo helt ked af at høre det. Hvorfor har der ikke været nogen? Og er der ikke var nogle pårørende der har jo kommet og set til huset og kunne bruge nogle af de ting, som hun har brugt et helt liv på at bygge op omkring sig?

Morten Kirckhoff: Ja, og det er jo nogle gange apropos. Du spurgte, hvad der gjorde indtryk. Og det er jo faktisk, når man så står og kigger på et hus, og så kan man jo se på køleskabet, så hænger der en hel masse tegninger fra børnebørnene. Der hænger skolefotos af børnene, så man kan altså så der. Så der er familie, der er der også. Der har også været nogle venner, har man kunnet se i forhold til dagbøger og sådan noget, der lå fremme. Men 10 år efter hun er død, står det der

stadigvæk. Og det vil sige, de har ikke forholdt sig til det, der er efterladt. Og det er jo det, der er jo både fascinerende, men selvfølgelig også lidt skræmmende og lidt følelsesmæssigt mærkeligt at forstå. Men måske er det også derfor, det er. Det er også derfor, det er så vildt at lave de her ting, vi laver, fordi det er jo selv om vi bare går og fotograferer efterladte ting, så kan man ikke lade være med inde i hovedet at prøve at få puslespillet til at gå op. Det er sådan en, man lægger hele tiden nogle brikker. Man finder ud af, at hun hedder Ruth. Man finder ham, og hun har sovet i højere seng... Hun har sovet i højre side af sengen, og den anden seng har tydeligvis stået tom i mange år. Og man kan lynhurtigt. Hvad er det for et liv? Hvad er det for et menneske? Hvad er det? Hvad er det der? Hvad er det, der har været sket? Hvad For hvilken hyggekrog har hun siddet mest i? Hvor er den mest? Hvor sofaen mest slidt? Har hun været højre og venstrehåndet i forhold til, hvor man kan se, man kan se det hele? Og det er jo bare døde ting. Men men der kører jo ligesom en film ind over det hele. På Hvad var Ruth for et menneske? Hvem er det så? Så det er de der dimensioner. Men vi graver heller aldrig i det, og vi prøver heller ikke at opsøge de. Vi opsøger ikke nogen efterfølgende. Det er ikke vores ærinde at stå inde i et hjem og så tage fat i en familie og sige Hvorfor fanden har I ikke været ude i ti år og rydde op? For det kan de have alle mulige grunde til. Som jo ikke er vedkommende for os. Det, der er vedkommende for os, det er jo at opleve og se og dokumentere de her steder.

Bjørn Harvig: Morten, så sker der noget med dig. Nu har I turneret rundt i Danmark i årevis. Nu vil jeg gerne ud i verden, og der skal vi ud nu. Og en af de tanker, jeg også har gjort mig, inden vi skulle, vi skulle tale sammen i dag. Det var også det der med gad vide hvad der egentlig sker, når I kommer derud, og jeg havde håbet på, at der skulle ske et eller andet, og så sker der noget helt andet end det I havde regnet med. Eller I finder en en skat derude. Det er også lidt en skattejagt det her og en af de historier, jeg husker allerbedst, og som jeg også havde aftalt, vi skulle tale om i dag. Det er slangelaboratoriet i Japan, hvor både du og Jan jo også på et tidspunkt får noget af et chok. Tage os med til Japan.

Morten Kirckhoff: Ja, vi vi, som vi altid gør, når vi planlægger sådan en tur, så tager vi afsted. Vi lejer typisk en bil, og så bor vi i den eller omkring den.

Bjørn Harvig: Har et lille telt med.

Morten Kirckhoff: Os på, er jo på en eller anden måde. Det er meget, meget meget meget basic. Og så har vi selvfølgelig nogle områder eller vi har nogle ideer, og vi har lavet noget research hjemmefra, hvor der er nogle ting, vi håber på, vi kan finde. Rigtig meget går galt, og rigtig meget kan ikke lade sig gøre. Tit kommer vi et eller andet sted, så er det slet ikke sådan som vi troede det var på forhånd og sådan noget. Og andre gange så sker der det modsatte. Fordi vi havde hørt et rygte om, at der skulle være noget, der mindede om en nedlagt zoologisk have. Og det kunne være det kunne være meget spændende at se, fordi der er nogle gamle tomme bure og et eller andet andet. Det var fint, og mere ved vi egentlig ikke andet end vi. Vi kører derud, og så går vi i seng tidligt om aftenen, for så at stå op rigtig tidligt næste dag klokken 5, 4-5 om morgenen, for så at gå ind og orientere os, komme ind på stederne og være derinde og vente på at det hele vågner op. For vi kan se. Og hvis der så er et eller andet, hvis vi ved et eller andet, så kan vi altid bare gå ud igen eller gemme os hele dagen. Så så, så vi kommer ind i denne her halvt forladte, halvt forladte zoologisk have. Og det viser sig så. Det er faktisk kun den ene halvdel af den zoologisk have, der er forladt.

Morten Kirckhoff: Den er sådan den ene halvdel faktisk intakt, og der er lidt. Der er dyr og lyde, og der er nogen bure. Og det er sådan lidt, der er lidt er lidt scrappy, synes vi egentlig. Og så er der lavet sådan en afspærring midt igennem det hele og så den anden halvdel. Den er forladt. Nå, men vi går så rundt i det der og kigger, og så kan vi så se der ligger sådan nogle små huse, hvor der er ro. Tænker at det kan være nogle laboratorier, eller det kan være nogle et eller andet andet. Og så går vi sådan lidt rundt og kigger i dem. Og det der så er interessant i det her, er, at mens vi går rundt blandt de her små små huse i den forladte del af det, så lige pludselig, så står der simpelthen en mand. En lille, en lille japansk mand i en hvid kittel og tænder for nogle store haner og sluse systemer. Og vi får selvfølgelig et chok, fordi klokken er mega tidligt om morgenen, og vi troede det var sådan den her del af det var forladt. Og så vi får et kæmpe chok, og han får os et kæmpe chok. Og så er vi ligesom man kan sige, så er vi jo eksponeret, og så ved vi også sådan lidt noget lort, og så går vi så rundt, og så finder vi så det her sted, som viser sig.

Bjørn Harvig: Det... Han lader ikke til, at han synes...

Morten Kirckhoff: Han går rundt. Der er det fede i Japan. Det er jo, at de siger jo, at når man bliver, når man bliver taget for noget, så siger de jo im sorry, så det er det altså. De undskylder, at de er taget en på fersk gerning, så det prøvede vi mange gange derude. Det er jo fantastisk, så det er vi også. Og så lavede vi selvfølgelig. Så lavede vi lader som om i går, og så kommer vi tilbage, og så ved vi, hvem vi skal holde øje med. Men så går vi så ind på det her sted, og så finder vi så det her lille, som er sådan et hus, der måler sådan, det måler fem gange otte meter. Sådan et lille. Det er sådan lidt japansk med sådan en med skydedøre og sådan noget.

Bjørn Harvig: Har taget en masse billeder med fin lille fladt hus under en masse træer på en lille bakke.

Morten Kirckhoff: Sådan. Ja, det ligger sådan lidt oppe bagved og nede foran er der nogle terrarier og sådan noget der, men det er jo den tomme del af det. Så det her, det står jo fuldstændig forfaldent, og så går vi så op, og så åbner vi så ind til det her lille hus, og så står der bare tusind kolber med slanger. Det er simpelthen et laboratorie. Et fuldstændig bundkørt laboratorie, hvor der ligger og der ligger glasskår på gulvene, fordi mange af de her de er gået. Der ligger døde slanger i vasken.

Bjørn Harvig: Det er hele vægge, Morten, der er fyldt med glas og forstørrelses apparater.

Morten Kirckhoff: Der er slanger over alt, og der stinker. Der stinker af 100 døde katte. Altså det er så klamt, når vi går derinde, og vi står jo og kigger på de her kolber og nogle af kolberne er jo en halv til en hel meter høje, hvor der bare ligger slanger i formaldehyd. De ligger i lag. Altså det er så vildt og det her gamle træhus. Gulvene knirker, så de der reoler. Det er sådan nogle sådan nogle garage, sådan nogle man har stående i en garage. Reoler De står sådan lidt og arbejder en lille smule sådan og det der, og det er bare nøjeren. Det er ikke fordi vi egentlig er bange for slanger. Vi er heller ikke bange for noget, og vi ved, og vi kan jo se, at der hænger en kalender, så vi kan se, at det her har stået i 15 år. Vi finder altid sådan en tids indikator for, hvor længe det har stået, og tydeligvis har det stået ca. 15 år på det tidspunkt. Men det er så klamt og det er så ulækkert og det der med alle de der kolber. Og vi skal jo så til at fotografere med, med med stativ og kameraudstyr og vi har det hele på ryggen og de der glas, der står og klirrer lidt og sådan noget. Og det er bare

sådan. Der bliver bare bygget en stemning op. Vi er lige blevet opdaget, og nu står vi her, og der er bare slanger over alt.

Bjørn Harvig: Og du går og leder lidt, ikke. Fordi det kan jo være, at der måske også ligger nogle spændende ting rundt omkring i hjørnerne, som I ikke har set.

Morten Kirckhoff: Er det faktisk fordi det her rum er det her lille hus. Det er faktisk delt i to. Så i det ene der er der sådan laboratorie delen, hvor glassene og mikroskoper og alt det der. Og man har jo man har forsket i slangegifter herinde. Det er jo det vi er jo så historien, så man har alle typer slanger. Kobra boa. Det hele ligger der så inde ved siden af, så er der et lille lagerrum, hvor de også står de her reoler med sådan nogle. Hvad hedder de? Sådan nogle bedrollers. Sådan nogle IKEA plastik kasser man har. Man kan skubbe ind under sengen, de står inde ved siden af stablet. Så mens. Jan. For at vi ikke skal vælte noget eller eller larme, så siger Jan du tag du lige det ene rum, så går jeg ind og kigger lidt inde i det andet rum, og sveden hagler af os, fordi det er varmt. Og så stanken altså den er simpelthen ulidelig. Altså det formaldehyd og døde dyr. Altså det lugter, det lugter ligesom ligbrændingssted. Det er så ulækkert at være derinde, og vi har selvfølgelig handsker på. Vi har ikke nogen masker på, det burde vi have haft, men vi har handsker på, så når vi rører ved noget, så jeg går ind, og så tænker jeg hvad fanden er der nede i de der kasser, så jeg løfter sådan en, løfter sådan en bedroller ud og stiller på et lille bord helt lyserød plastik kasse. Og så klikker jeg den op i siderne. Og så løfter den den ene side af låget, så det eneste jeg ser er bare. Jeg ser bare sådan nogle sorte og gule slanger sprælle nede i det her væske.

Morten Kirckhoff: De ligger i. Der ligger måske 50 slanger nede, og det er det eneste jeg ser. Jeg ser bare, at de spræller, og jeg får et. Jeg får et chok. Jeg bliver kastet tilbage og løber ud til Jan og siger Jan. Jan de levende, de levende. Og han siger, at det kan de jo ikke være. Det er jo det. Nej, du skal bare ind ved siden af. Siger han. Kan vi ikke lige? Jeg vil ikke lige lade det stå. Nej, nej, det er de levende og de levende inde ved siden af. Og så går vi ind, og så går vi ind ved siden af og sådan noget. Så åbner vi. Og så er det selvfølgelig ikke levende. Men det, der er sket, er, at jeg har jo løftet det der låg. Og så alt det kondensvand, der hang i låget drypper jo ligesom af ned i formaldehyd. Huden og fantasien løber afsted med en på det her tidspunkt. Vi er helt oppe og snurre, og det eneste jeg ser er bare de her slanger spræller. Det er de selvfølgelig ikke, men det er selvfølgelig et chok vi får og sådan noget. Og det er jo noget af det, der er noget af det, der følger med. Og det er jo også noget af det, hvor vi tænker hold kæft altså. I vores diskussioner omkring hvad kan man ellers? Altså, hvad er det, der bliver efterladt? Altså hvad er det for nogle ting, der står tilbage derude og tænker der er nogen, der har efterladt et helt laboratorium fyldt med slanger og bare lukket døren og gået fra det? Og så har det fået lov at stå der i 15 år.

Bjørn Harvig: Men man får den der fornemmelse af. Gad vide om der er lavet et monster der er vokset op derinde.

Morten Kirckhoff: Men man ved det ikke. Eller. Eller der ligger en der ligger måske en og sover derinde eller man kan aldrig vide det, vel? Men, men de var heldigvis døde, og det var jo en fantastisk oplevelse at se og opleve alle de her slanger. Og der var kommet nogle nogle nogle vildt spændende billeder ud af det.

Musik: [musik]

Bjørn Harvig: Morten, du sidder og bladrer billeder og har fundet et af flere meget smukke billeder, som du har lagt ud på bordet foran os. Det er fra Italien. Fortæl hvad vi sidder og kigger på.

Morten Kirckhoff: Vi sidder og kigger på et slot fra der er bygget i starten af 1600-tallet på en høj i Toscana, og det er jo et fuldstændig sindssygt smukt. Det ligner jo ja, det ligner jo et reelt slot, som er, som i sin tid blev opført af en af de rigeste italienske familier. Og historien går på, at den her familie havde lavet en formue på krydderier og silke og samhandel med Nordafrika, og de har bygget et gigantisk imperie og vil så opføre deres eget slot. Dengang var der jo stil over tingene, som man. Man får skabt det her sted. Stedet hedder Sammezzano, og det ligger. Man kan faktisk køre op til det i dag, men for mange år siden, så stod det og var forladt. Det er det stadigvæk, men man har. Man har planer om, at der skal ske noget med det. Men grunden til, at vi var fascineret af det her sted, var fordi vi havde aldrig nogensinde set noget lignende. Fordi husets indretning skulle være fuldstændigt unik. Så vi tager derned. Vi bor nede i en grøft nede nede fra bakken og går op tidligt. Tidlig tidlig morgen og og scouter lidt på stedet. Og det vi så kan se, og det kan vi faktisk godt lide. Det er, at der er der er net eller hvad hedder det gitter for alle vinduerne i bunden, der rumalarmer i hele stueetagen, og det betyder selvfølgelig, at nogen der passer på det, og det er vi faktisk rigtig, rigtig glade for, fordi hvis der ikke er nogen, der passer på stederne, så er der sandsynlighed for, at de smukke steder bliver smadret. Men samtidig har vi selvfølgelig også en interesse i at prøve at komme ind, når det nu er forladt, og fordi vi ikke bryder noget op, så bliver vi nødt til at kravle op på forsiden af huset meget, meget tidligt oppe på en balkon og så ind ad et af de åbne skodder. Og et af de åbne vinduer, som var på første sal.

Bjørn Harvig: Men hvor der vil sikkert være nogen, der sidder og lytter med og tænker hvordan kan de tillade sig at kravle ind, nu når folk ikke vil have, at I skal ind? Er det ligesom en del af konceptet at sige Jamen, vi tager jo ikke andet end billeder. Vi gør ikke noget, nogen noget ondt.

Morten Kirckhoff: Ja, det er jo egentlig. Det er jo.

Bjørn Harvig: Det, der sidder sikkert en vagt, eller at der er nogen, der kommer og ser til det her sted.

Morten Kirckhoff: Ja, og det finder vi jo så også ud af, sådan som dagen skrider frem, at det er der. Og det er jo selvfølgelig en del af gamet, men man kan sige, at vi, hvis vi, hvis vi kommer dertil, og vi ikke kan komme ind, så går vi ikke ind. Så vi går kun ind, hvis der er en naturlig vej ind. Det er super, super vigtigt og for at understrege det og vigtigere er det heller ikke det vi laver, og vi har også nogle gange stået og hvor der kommer nogen og siger det vil vi simpelthen ikke have. Og andre gange er der nogen, der har sagt vi kan godt lukke jer ind, men det er jo også fordi vi godt kan lide at explore de her steder, og vi godt kan lide at opdage dem. Og lige præcis i det her tilfælde har det altså stået i mere end 25 år forladt, og det var svært for os at finde ud af, hvem der ejede det. Men vi kan se, at det bliver passet på, og det er vi sådan set glade for. For på den ene side og på den anden side kan det selvfølgelig være det, der gør, at vi ikke kommer ind. Men vi kommer ind om morgenen rigtig, rigtig tidligt og så op på førstesalen, og så kravler vi ind og så derinde, for der venter der sig et sindssygt syn, fordi de ser det her slots balsal. Der har man gjort det i sin tid, at man har

inviteret stukkatør op, og den har. Jeg tror, de har fået en blankocheck stukkatør, fordi den har fået hele armen, så hvert eneste rum har et tema, så der er påfuglerummet, og så er der nogle gigantiske smukke stukformationer som påfugle. Og det er jo næsten. Det er næsten et helt piksel. Det hele er bygget i pixels indenfor. Hele indretningen er lavet i gigantiske pixels.

Bjørn Harvig: Det må være islamisk arkitektur altså. Det ligner Alhambra eller sådan noget. I har gået rundt på.

Morten Kirckhoff: Fuldstændig helt ufattelige detaljerigdom. Ja. Og den måde hele kaklerne og gulvene og den måde, det er lagt på, det er det mest imponerende stykke håndværk, vi nogensinde har set. Og det der så sjovt, mens vi går rundt herinde. Og det er faktisk svært at fotografere sådan noget, fordi det flimrer jo næsten i øjnene, og det vil jo altid gøre vi. Vi fotograferer jo aldrig med med blitz. Det giver sig selv i forhold til det vi laver, så vi maler jo nogle gange stederne med med lys, hvis der ikke er lys nok, når vi er der.

Bjørn Harvig: Det forstod jeg ikke første gang du fortalte mig det, Morten, For jeg har også spurgt dig Hvordan tager I billeder, når det er mørkt? Ja, prøv lige at fortælle.

Morten Kirckhoff: Jamen det er.

Bjørn Harvig: Jo sådan teknisk helt mørkt.

Morten Kirckhoff: Der er faktisk helt mørkt. Og så teknisk set, så gør man egentlig det, at man at man sætter sit stativ og kameraet fast på det. Og så fotograferer man med lang lukketid. Det vil sige, man åbner simpelthen motoren, og så lader man den stå åben. Og så mens det står åbent, så bruger man med sin lommelygte så det objektiv eller det er helt vildt objektet man ønsker så ligesom skal stå frem, det lyser man på, og så har man måske 30 60 sekunder alt afhængig af hvad der er behov for til at male motivet op. Og så lukker shopperen og så kan man så se. Okay, fik man malet det hele, og det gør man typisk ikke, og så må man prøve 5, 10, 15, 20, 20 gange. Men så får man faktisk et mørkt rum til at. Og så kan man se, hvad det er, vi går rundt herinde og fotografere. Og vi er fuldstændig blown away over, hvor smukt det er. Og vi har selvfølgelig kæmpe respekt for. For det her sted. Og så er der det sidste billede. Og det er det, jeg sidder med her. Det er det allersidste billede, jeg tager.

Morten Kirckhoff: Og der er sådan en stuk, hvor der står i toppen non plus ultra. Og da jeg har taget det her billede, kan vi så høre dørene gå nede i stueetagen, fordi der kommer nogle vagter og låser sig ind. Og vi står på første sal. Og vi tænker bare okay, så er det slut. Og vi ved jo aldrig, hvor lang tid vi har. Og i det tilfælde er det bare om at komme ud. Så mens han er på vej ind i stueetagen, så kravler vi ud på et repos og står, og så kravler vi ned den vej vi er kommet. Og forsvinder ned og gemmer os nede i skoven. Så det sidste billede. Jeg tager det her, hvor der står Non plus ultra. Og det var egentlig sådan lidt lidt pudsigt. Og det var faktisk først lang tid bagefter, at da jeg sad og kiggede rullen igennem, at jeg fandt ud af, at det var det sidste billede. Og så tænkte jeg hvad fanden det der non plus ultra, hvad er det? Og det er sådan frit oversat betyder det. Hertil og ikke længere.

Bjørn Harvig: Okay.

Morten Kirckhoff: Og det syntes jeg var meget godt signal til os til at sige okay, så var det. Så var det tid. Så var det tid til at smutte. Men en virkelig, virkelig, virkelig smuk oplevelse og et smukt, smukt slot at besøge.

Musik: [musik]

Bjørn Harvig: Morten. Dagens sidste historie. Den skal tage os til Portugal, som jo også kommer til at blive et et ret stærkt efterspil. Ja, du har også fundet det billede frem.

Morten Kirckhoff: Ja. Det her er et billede af et af et palæ, og det er jo man kan sige i denne her i det vi laver, der drømmer man jo altid om at finde sådan en upoleret perle. Man drømmer altid om, og det er jo også det, man nogle gange læser om på nettet. Så er der nogen, der finder en lejlighed i Paris, som har stået i 30 år, og den er fyldt med kunstgenstande og sølvtøj og smukke ting. Og der er nogen, der har betalt huslejen, men der er ikke nogen, der har været der. Det er jo drømmen at finde sådan nogle tidslommer, og jo længere de har stået, og jo smukkere de er, jo større er opturen i at opleve de her steder. Og vi havde hørt om et palæ, som hed Rio Torto, som lå i en lillebitte landsby i i i Portugal, og hvor. Hvor historien gik på, at det var umuligt at komme ind på, og fordi det var umuligt at komme ind på, så stod det fuldstændig intakt. Historien er den samme. Vi tager derned, og vi sover i busken. Vi tager ned. Om dagen, går og scouter og går rundt og kigger på tingene finder vi ud af. Finder en stige. Kører ud om natten. Sætter stigen op. Kravler op. Sidder og venter på at solen står op og kravler ind igennem et klokketårn. Og så kommer vi ind på det her gigantiske 20 værelses palæ. Og det er noget af det mest smukke og intakte, vi nogensinde har fundet, fordi her har der ikke været nogen. Naturen har sat sit præg på det. Det er klart. Der har ikke været fyret herinde, og det ved vi så. Siden 1985 har det her stået tomt. Og denne her, denne her er en rig, rig, rig mand, som under koloniseringen tjener styrtende med penge. Og så bygger han så i sin gamle by oppe på toppen af den her lille by. Så får han bygget det her gigantiske, smukke, smukke palæ. I 1911 dør han. Børnene arver det. Børnene bruger det ikke rigtigt. Og i 1985 dør sønnen så, og der er ikke nogen aftagere til det. Og der er der så en familiefond, som så betaler for, at der er nogen, der holder øje med det. Men det står der bare, og det var fuldstændig som at træde ind på et på et museum med silke tapeter, silke gardiner, smukt stukkatur, kæmpe lysekroner, flygler, piano.

Bjørn Harvig: Billeder i gulddrammer.

Morten Kirckhoff: Billeder i gulddrammer, de smukkeste, smukkeste ting der stod. Kæmpe spejle, påklædningsvægge, petroleumslamper, store smukke herskabelige senge. Smukt, smukt, smukt sted. Og der var vi virkelig, virkelig blown away over, hvor vild en oplevelse det var at være der. Og vi havde det sådan. Tænk engang, at det her har stået. Siden 1985 har det stået uberørt hen? Og nu får vi chancen for at opleve det, så vi fotograferer og dokumentere det, og det har så krølle på halen i den her historie. Det er, at mens vi var i Portugal, var der en masse skovbrande. Det er jo det. Det er jo noget, der sker dernede. Alle deres kort-plantager, og de bliver brændt af af mafiaen. Og så for at det skal være løgn, så 14 dage efter vi har været der altså det har stået siden 85.

Überørt, helt intakt og 14 dage efter vi er der, så er der en skovbrand i nærheden, som trækker op over denne her by og det her palæ det brænder fuldstændig ned til bunden, og det vil sige, der er ikke nogen, der har været der efter os, og vi er simpelthen det sidste vidnesbyrd. Og det er jo en. Det er jo næsten tårevædet at skulle tale om det her sted, fordi det var så sindssygt et smukt sted og en fantastisk del af Portugals historie. At opleve, at det her, det stod der og så noget så åndssvagt som en skovbrand, tager det hele og raserer det til jorden.

Bjørn Harvig: Morten synes du har sagt på et tidspunkt, at næsten rigtig, rigtig mange af de ting, som du har. Du og Jan har dokumenteret i bøgerne er efterhånden væk. Det får mig til at tænke på at at det ligesom de her billeder i jeres bøger får større og større værdi jo længere tid der går.

Morten Kirckhoff: Det er klart, at det er klart, at som tiden går, så forsvinder de steder, vi har besøgt, fordi forladte steder står ikke for evigt. De har jo ligesom en tid, De bliver forladte, og så står de i et rum tid, og så enten så tager naturen dem og. Så tager det tilbage. Det kan også være, at der kommer hærværk. Det kan være, at. Det kan også være, at nogle gange bliver tingene solgt og renoveret og genopbygget og genopstår i noget nyt eller et eller andet andet. Så man kan sige, at der er ligesom et vindue på 5, 10, 15, 20, 30, 40 år, hvor tingene står, men de forgår altid. Og det er jo så det der er i forhold til de bøger vi har lavet. At fordi vi har lavet det her over så mange år, at vi kan se når vi spoler tilbage, at de steder, de steder vi har været, og de steder vi har dokumenteret. Det er det sidste vidnesbyrd, det er os.

Bjørn Harvig: En præst sagde engang til jer, at jeres billeder minder os alle, der sidder og kigger med om det vi frygter mest i livet. Ensomheden, forfaldet og døden. Hvad synes du om det udsagn?

Morten Kirckhoff: Jamen, det gjorde sindssygt indtryk på os, fordi vi holdt et foredrag i hos ja, i en lille menighed, hvor han, hvor han netop sagde til os, at han kunne godt forstå, at vi syntes, det var spændende, det vi lavede. Men når man sidder og ser på tingene, og vi snakker jo aldrig om døden eller ensomheden eller forfaldet ud fra det menneskelige perspektiv. Men da han sagde det, kunne jeg jo godt forstå, hvorfor han sagde det. Og jeg kan også godt se i dag, at det ligesom er vævet. Det er fuldstændig vævet ind i projektet, fordi vi fotograferer nogle døde, færdige ting. Men det handler om livet.

Bjørn Harvig: Men i din bog, her eller i en af bøgerne, der skriver i, at rejsen og jagten faktisk paradoksalt nok er det mest livsbekræftende, der findes.

Morten Kirckhoff: Og det er jo det, vi får i det, vi laver. Det er jo. Vi får jo suset og glæden og eventyret og alt det. Det er det, vi får ud af at besøge de her steder. Og derfor på mange måder, så er vi også taknemmelige over, at stederne giver os nogle smukke og nogle unikke oplevelser.

Bjørn Harvig: Tak fordi du delte det med os i dag. Morten Tusind tak.

Morten Kirckhoff: Det var en fornøjelse.

Bjørn Harvig: Den yderste grænse er produceret af kontoret Juhl og Brunse for Vores tid og 24/7 med Bjørn van Overeem som sikker kaptajn bag lyden. En særlig tak til [Dimitros Forbodin], TV2 og Danmarks Radio. Find serien på Vorestid.dk eller der hvor du normalt finder dine podcasts.

Vores Tid – Nationalmuseets Mediehus

7:13 Morten Kirckhoff: Infiltrerer russisk rumbase og et forladt slangelaboratorium i Japan

Produceret af Kontoret Juhl og Brunse for Vores Tid og 24syv

Lyddesign: Bjørn van Overreem